

LUNDS UNIVERSITET
Samhällsvetenskapliga fakulteten

Institutionen för kommunikation och medier

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå till doktorsexamen i medie- och kommunikationsvetenskap

Studieplanen är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsstyrelsen 2013-05-16.

1. Ämnesbeskrivning

En kvalificerad forskarutbildning kräver forskningskompetens över hela det medie- och kommunikationsvetenskapliga (MKV) forskningsområdet. Ett mått på kvalitet hos en samhällsvetenskaplig disciplin är dess förmåga att analysera en snabb samhällsutveckling med inte sällan oväntade problem och möjligheter. Detta förutsätter ett utbildningsprogram som i metodologiskt, empiriskt och teoretiskt hänseende präglas av bredd och pluralism.

Forskningen vid MKV, Lunds universitet, kombinerar olika forskningsmetoder med kritiska sociala- och kulturella teorier för att förstå mediernas roll i en bredare samhällelig, politisk och kulturell kontext. Forskningsprofilen är internationell och inbegriper ämnen såsom mediernas förhållande till demokrati och medborgarskap, genus, mångfald och medier, mediernas publiker, populärkultur, nyhetsstudier, hälsokommunikation samt konsumtion och reklam.

Aktuella forskningsområden beskrivs på institutionens hemsida www.kom.lu.se.

2. Syfte och mål för forskarutbildningen

Syftet med forskarutbildningen i medie- och kommunikationsvetenskap vid Lunds universitet, är att ge fördjupade kunskaper i medie- och kommunikationsvetenskap och att utbilda självständiga och kritiska forskare med bred teoretisk samhällsvetenskaplig kunskap, metodologisk skicklighet och urskiljningsförmåga samt förmåga att genomföra forskningsprojekt. Samtidigt skall en internationell orientering på alla ämnesområden stimuleras.

Forskarutbildningen i medie- och kommunikationsvetenskap leder till filosofie doktorsexamen. Forskarutbildningen kan även leda till licentiatexamen.

Doktoranden skall efter genomgången utbildning ha förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

Kunskaper och förståelse

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet medie- och kommunikationsvetenskap samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att inom såväl forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och att stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används

Licentiatexamen

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell kunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och

- forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling

3. Behörighet och utbildning på forskarnivå

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att den sökande har grundläggande och särskild behörighet och att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till utbildning på forskarnivå har den som har

- 1) avlagt en examen på avancerad nivå
- 2) fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- 3) på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper

Fakultetsstyrelsen (eller den detta delegerats till) får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

Övergångsbestämmelse: Den som före den 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning, ska även därefter anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015.

3.2 Särskild behörighet

Doktoranden skall förutom den allmänna behörigheten för forskarutbildning ha minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet medie- och kommunikationsvetenskap på avancerad nivå eller förvärvat motsvarande kunskaper inom eller utom landet (till exempel inom strategisk kommunikation). Doktoranden skall också ha genomfört självständiga arbeten om minst 15 högskolepoäng på avancerad nivå.

3.3 Tillgodoräknande av tidigare studier

En doktorand som genomgått viss högskoleutbildning på avancerad nivå eller motsvarande med godkänt resultat kan tillgodoräkna sig detta i utbildningen på forskarnivå, om institutionsstyrelsen efter prövning bedömer att den tidigare utbildningen har sådan kvalitet och inriktning att den kan godtas för

tillgodoräknande. Tillgodoräknande ska alltid prövas om studenten begär det och beslutet ska dokumenteras i den individuella studieplanen, senast ett år efter att denna beslutats. Tillgodoräknanden ska vara kopplade till beslut om avräkning i finansieringstid i tid som motsvarar den tillgodoräknande kurspoängen.

4. Antagning och urval

Antagningen sker till fyra års heltidsstudier som avslutas med doktorsexamen, där licentiatexamen efter två år kan vara en etapp. Om särskilda skäl finns kan antagning ske till enbart två års heltidsstudier, som avslutas med licentiatexamen.

Antagning av forskarstuderande sker enligt Lunds universitets antagningsordning för forskarutbildning 2006-12-18, dnr I G 9 6251/2004 och fakultetens föreskrifter 2012-03-22.

4.1 Antagning

Institutionen strävar efter att antagning av forskarstuderande sker efter utlysning av studieplatser. Den som antagits till studier för licentiatexamen ska genomgå ny antagning för att fortsätta till doktorsexamen.

Till utbildning på forskarutbildningsnivå som leder till doktorsexamen antas endast sökande som anställs som doktorand. Sökande som har någon annan form av finansiering kan antas om institutionen bedömer att finansieringen kan säkras under hela utbildningen och att sökanden kan ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom åtta år vad gäller doktorsexamen (fyra år för licentiatexamen).

En försörjningsplan ska finnas vid antagningen. I planen ska de ekonomiska villkoren för hela studietiden framgå.

4.2 Urval

Vid antagningsbegränsning måste urval göras bland de sökande. Grund för urval är den sökandes meriter vid ansökningstillfället. Det avgörande urvalskriteriet är förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildning. Särskilt avseende fästs vid den sökandes lämplighet för samhällsvetenskapligt forskningsarbete. Enbart det förhållandet att den sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge sökanden förträde framför andra sökande.

För att bedöma förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildningen beaktas studieresultat, den sökandes skrifter, rapporter, forskningsplaner och eventuella andra forskningsmeriter. Självständiga arbeten på grundnivå och på avancerad nivå har särskild vikt.

Institutionen har ambitionen att mångfald ska eftersträvas. Jämställdhetsaspekten ska alltid beaktas. Vid jämbördiga meriter ska sökande av underrepresenterat kön, relaterat till fördelningen bland forskarstuderande vid institutionen, ges företräde om inte annat skäl talar emot detta.

5. Utbildning för doktorsexamen

Utbildning på forskarnivå omfattar fyra års studier (240 högskolepoäng) på heltid. Utbildningen för filosofie doktorsexamen kräver normalt en studietid om fyra år. Studier kan bedrivas på deltid, minst halvtid, och omfattar då maximalt 8 år. Doktoranden har också rätt men inte skyldighet att avlägga licentiatexamen (120 högskolepoäng) som en etapp i forskarutbildningen.

5.1 Utbildningens uppläggning

Utbildningen omfattar totalt 240 högskolepoäng fördelade på en kursdel omfattande 60 högskolepoäng och en vetenskaplig avhandling, doktorsavhandlingen, omfattande 180 högskolepoäng. Undervisningen ges i form av kurser och seminarier och gästföreläsningar.

För godkänd doktorsexamen fordras godkänt betyg på samtliga kunskapsprov som ingår i forskarutbildningen och på doktorsavhandlingen.

Licentiatexamen omfattar totalt 120 högskolepoäng fördelade på en kursdel omfattande 30 högskolepoäng och en vetenskaplig avhandling, licentiatavhandlingen, omfattande 90 högskolepoäng.

5.2Handledning

För varje doktorand ska utses minst två handledare, varav en ska vara huvudhandledare. Huvudhandledaren ska vara docentkompetent och anställd vid Lunds universitet. I den individuella studieplanen ska anges respektive handledares arbetsuppgifter och ansvarsområde. Doktoranden har rätt till handledning under den tid som kan anses behövas för den föreskrivna utbildningen om 240 högskolepoäng, fyra år vid heltidsstudier. Handledningen omfattar både hjälp med inriktningen av studier och avhandlingsarbete samt bistånd under arbetets gång. En doktorand som begär det ska få byta handledare.

5.3 Individuell studieplan

Vid studiernas början ska den studerande i samråd med handledaren upprätta en individuell studieplan över den utbildningsgång som han eller hon ämnar följa. Denna ska revideras årligen. Den individuella studieplanen anger hur utbildningen ska läggas upp för den enskilde doktoranden.

5.4 Kurser och andra moment

Forskarutbildningskurser ges av den egna institutionen samt av Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Lunds universitet. Kurser kan även läsas vid andra institutioner inom eller utom Lunds universitet.

Kurserna skall omfatta både teori- och metodkurser och kan också rymma individuella läskurser valda med tanke på avhandlingsarbetet. Strävan är att varje doktorand skall ha bredd i sin metodutbildning, varför metodkurserna skall utgöra minst 15 högskolepoäng.

För fakultetsgemensamma kurser på avancerad nivå finns kursplaner som anger

kursernas mål, innehåll och poängtal. För kurser genomgångna vid andra fakulteter och högskolor bestäms det poängtal som skall tillgodoräknas av handledaren i samråd med handledarkollegiet. Vilka kurser den enskilde doktoranden skall genomgå och kunna räkna in i examen, anges i den individuella studieplanen. Obligatoriska kurser och seminarier skall anges, liksom deras omfattning i högskolepoäng.

Prov som ingår i forskarutbildningen och avhandling skall bedömas med betygen godkänd eller underkänd.

Examinator för kursdelen är professor eller annan, minst docentkompetent lärare.

Forskningsseminarier och andra moment

Som ett led i studier och avhandlingsarbete skall doktoranden delta i seminarier kring institutionens forskningsverksamhet och doktorandernas avhandlingsarbete. Doktoranden skall också presentera sitt avhandlingsarbete vid minst tre seminarier:

- 1) idéseminarium i anslutning till planeringen av avhandlingens uppläggning.
- 2) halvtidsseminarium då avhandlingsarbetet bedöms ha kommit ungefär halvvägs.
- 3) slutseminarium cirka sex månader före beräknad disputation.

Doktoranden skall därtill opponera på andra doktoranders uppsatser samt ges möjlighet att presentera PM om teoretiska och/eller metodologiska problem i arbetet och/eller preliminära resultat.

5.5 Avhandling

Doktorsavhandlingen är det viktigaste momentet i forskarutbildningen. Avhandlingen ska baseras på självständigt vetenskapligt arbete.

Avhandlingen kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande verk (monografiavhandling) eller som ett antal vetenskapliga uppsatser av examinandens försedda med en sammanfattning (sammanläggningsavhandling).

Avhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Avhandlingen betygssätts med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl innehållet i avhandlingen som försvaret av den vid disputationen.

Betyget sätts av en betygsnämnd som består av tre eller fem personer.

5.6 Institutionstjänstgöring

En doktorand kan delta i institutionsarbetet inom en ram om högst 20 procent av full arbetstid. Doktoranden ska kompenseras med motsvarande förlängning av studietiden.

Doktorander som undervisar inom utbildningen på grundnivå eller avancerad nivå ska ha genomgått inledande högskolepedagogisk utbildning.

6. Övrigt

Se vidare föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet (LS 2011/701, fastställda 2012-06-07), föreskrifter för forskarutbildningen vid samhällsvetenskapliga fakulteten fastställda av samhällsvetenskapliga fakultetsstyrelsen 2012-03-22.

När det gäller frågan om indragning av resurser för doktorand som i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen (HF 6 kap § 30) hänvisas till föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet.

Upplysningar om antagning och ansökningstider lämnas av Institutionen för kommunikation och medier.

Doktorander antagna före 2013-05-16 har rätt att fullfölja sina studier enligt denna studieplan. Överenskommelse om detta ska dokumenteras i den individuella studieplanen.